

3039

Descobrim les trinxeres del Calvari d'Ascó

Ascó (Ribera d'Ebre)

Fundació Escolta Josep Carol

Dates

Del 09 al 23 de juliol

Tipologia

Arqueologia

Busquem joves del teu perfil

Busquem joves d'entre 14 i 17 anys. Actius, compromesos, amb esperit crític, interessats en la defensa del medi ambient i implicats en la millora del seu entorn social, natural i patrimonial.

Què hi pots trobar?

Els camps de treball són espais de convivència i creixement personal, al llarg de 15 dies els i les joves descobreixen i es descobreixen. L'inici i final del camp marquen un canvi en la persona. Des de l'inici fins al final els joves es responsabilitzen no només de la tasca tècnica concreta de cada camp sinó que aprenen a participar i a viure col·lectivament.

Per què triar aquest camp?

Un camp de treball és una acció comunitària, que es pot anomenar perfectament d'aprenentatge i servei. Un viatge per la convivència amb altres persones, un viatge de coneixement d'una temàtica concreta. Una experiència de voluntariat, on els voluntaris i voluntàries es responsabilitzen de realitzar una feina de suport en l'àmbit social, mediambiental, cultural, educatiu,... a canvi d'una gran experiència. Es coneixerà l'entorn natural de la Ribera d'Ebre, col·laborant amb les joves del camp i les veïnes del noble.

Codi: 3039

- **Municipi:** Ascó
- **Data d'inici:** 09/07/2023
- **Places:** 24
- **Nom del camp:** Descubrim les trinxeres del Calvari d'Ascó
- **Tipologia:** Arqueologia
- **Data de finalització:** 23/07/2023
- **Edat:** 14-17

➤ **Descripció del camp de treball**

La Batalla de l'Ebre va representar l'enfrontament de les millors unitats militars de dos grans exèrcits: l'exèrcit Popular de la República i l'exèrcit franquista enviat a l'Ebre per tal de repel·lir l'ofensiva republicana.

El recorregut dels Espais de la Batalla de l'Ebre inclou tot un seguit de rutes per espais històrics i centres d'interpretació distribuïts al llarg de la comarca de la Terra Alta i la Ribera d'Ebre, els principals escenaris dels 115 dies de combats que van convertir l'Ebre en la batalla més dura, sagnant i decisiva de tota la guerra.

A Ascó podem visitar dos indrets que formen part dels Espais de la Batalla de l'Ebre, són el búnquer dels Reguers i el Campament del XVè Cos de l'Exèrcit.

A dia d'avui, al municipi hi ha espais de la Batalla de l'Ebre per recuperar i ens hem plantejat recuperar una zona de trinxeres situada al Calvari d'Ascó a tocar de l'Ermida del Calvari, per tal de vincular-la a la ruta de senderisme GR-99 ja que hi passa a la vora i en el transcurs de la qual també hi trobem el Búnquer dels Reguers ja recuperats.

Objectius generals i específics:

1. Recuperar les trinxeres situades a les rodalies de l'Ermida del Calvari
 - 1.1. Iniciar les tasques de rehabilitació de les trinxeres.
 - 1.2. Posar al descobert les estructures constructives de les trinxeres.
 - 1.3. Netejar i classificar els objectes i materials trobats.
2. Donar a conèixer a joves un moment històric nacional
 - 2.1. Conèixer els fets ocorreguts a la Batalla de l'Ebre.
 - 2.2. Sensibilitzar als joves sobre la importància de la memòria històrica.
 - 2.3. Conèixer el mètode arqueològic i la seva importància en relació al coneixement dels esdeveniments ocorreguts.
3. Sensibilitzar la població envers el patrimoni
 - 3.1. Futura senyalització les zones recuperades.
 - 3.2. Futura incorporar l'actiu a la xarxa d'espais del Memorial Democràtica de la Generalitat a través del COMEBE

➤ Entitat gestora

La Fundació Escolta Josep Carol, creada per Escoltes Catalans, té com a missió promoure l'educació d'infants i joves en la ciutadania responsable i en els valors propis de l'escoltisme laic català, a través del suport a la tasca educativa i associativa d'Escoltes Catalans, de la generació de reflexió i pensament i de prestació de serveis en l'entorn educatiu. Per tant, des de la Fundació, es treballa per promoure els valors de la democràcia, laïcitat, catalanitat, coeducació, compromís, esperit crític, honestat, solidaritat, participació i estima per la natura.

➤ Municipi on es desenvolupa el camp de treball

Ascó

➤ Descripció de la feina tècnica

El procés de recuperació de les estructures defensives existents a la zona es preveu com un projecte de llarga duració, de tal manera que l'objectiu final és la incorporació als Espais de la Batalla de l'Ebre a través de la seva senyalització i difusió.

La tasca tècnica, sota la supervisió d'un arqueòleg, consistirà en la descoberta i la recuperació de les infraestructures defensives que conformen el conjunt: trinxeres, pous de tirador, ... excavant fins a recuperar la cota original de 1938 i restaurant, en la mesura del possible, el seu aspecte original.

Es tracta d'una tasca manual, on es combinarà la excavació, el transport del material resultant, l'estudi dels objectes exhumats, la documentació, la restauració i la senyalització, en diferents fases.

L'espai d'actuació i els límits de la mateixa s'establiran entre el grup de treball, l'arqueòleg que ha de dirigir les tasques i els tècnics del COMEBE, amb l'objectiu que la part on s'intervingui quedi el màxim d'enllestida possible. Els participants, doncs, podran participar de tot el procés de recuperació d'un espai mitjançant tècniques arqueològiques professionals així com en la seva documentació i estudi.

Per tant les tasques a desenvolupar seran:

- Desherbatge de les zones properes a les trinxeres: Els participants hauran de condicionar la zona propera a les trinxeres per tal de fer-la més accessible als futurs visitants.
- Extreure la runa acumulada al llarg dels anys: Paral·lelament a la neteja de les zones properes, s'excavarà les trinxeres per tal de retirar la runa i arribar a la cota original.
- Restauració i catalogació del material recuperat al llarg del camp: Els participants conjuntament amb els tècnics de COMEBE faran tasques de neteja i catalogació de material trobat durant l'excavació.
- Documentació: Els participants realitzaran les tasques de documentació arqueològica, gràfica i fotogràfica de les estructures excavades i dels elements exhumats.

➤ Horari de treball

Aquest horari estarà condicionat a la climatologia i altres factors que puguin condicionar el seu compliment.

07,00 - 07,30 Bon dia

07,30 - 08,00 Petit Esmorzar

08,00 - 10,00 Activitats tècniques del projecte

10,00 - 10,30 Esmorzar
10,30 - 12,30 Activitats tècniques del projecte
12,30 - 13,30 Fem el dinar /Descans
13,30 - 14,30 Dinar
14,30 - 16,00 Recollir / Descans
16,00 - 19,00 Activitat de tarda
19,00 - 20,00 Fem el sopar/ Descans
20,00 – 20,30 Sopar
20,30 - 21,00 Recollir / Descans
21,00 - 22,00 Activitat de nit

➤ Activitats complementàries i de temps de lleure

L'entitat gestora del camp de treball es reserva el dret de modificar les activitats complementàries.

Les activitats són el mitjà de què ens servim per aconseguir uns objectius prèviament decidits en una programació. A vegades, però, fem activitats per assolir objectius no previstos a la programació però que es poden considerar necessaris en un moment concret. Un joc, per exemple, ens pot servir per eliminar la tensió que es pot produir en un grup per alguna raó, etc. Altres vegades també realitzem activitats de manera espontània en l'anomenat "temps lliure". Sigui com sigui, les activitats sempre van lligades a uns objectius, encara que aquests siguin "passar-s'ho bé".

En qualsevol cas, totes les activitats dissenyades compten amb una fitxa didàctica on s'hi recull: els objectius que treballa, el desenvolupament de l'activitat, el rol de monitor/a, el material necessari i alguns indicadors o pistes per a l'avaluació.

Al ser un camp per a joves menors d'edat i donat a la nostra metodologia de treball les activitats que es descriuen a continuació són de caire obligatori a realitzar tot i que són adaptables a les necessitats i motivacions dels participants.

DESCOBERTA DE L'ENTORN i CONTEXTUALITZACIÓ DEL CAMP

És una activitat important dins l'educació en el lleure; les descobertes de natura, les descobertes socials (barri, poble...) i les sortides i excursions en general són un mitjà per conèixer i comprendre un medi. Sovint el grup va a un lloc que no coneix. Creiem que el primer pas i el més adient és que el conegui. A més, es pot divertir molt fent-ho.

- Joc a joc, plaça a plaça. Proponem una activitat de jocs tradicionals ubicats per diferents places del poble. Permetrà conèixer diferents espais del poble, vinculats al Patrimoni Local i al mateix temps, coneixeran jocs tradicionals.

- Descobreix l'essència de l'Ebre. Navegarem pel riu Ebre amb el Llagut Lo Roget, travessarem un dels paratges fluvials més espectaculars de la Ribera d'Ebre, el Pas de l'Ase. En aquest petit congost l'Ebre s'obre pas entre muntanyes deixant uns paisatges verges de gran bellesa. Acompanyats per tècnics de la Reserva Natural de Sebes, coneixerem l'espectacular geologia i morfologia del riu, així com la vegetació i la fauna que anirem observant al llarg del recorregut. Escoltarem el xiuxiueig de l'aigua, observarem i interpretarem la natura, així com els immensos boscos de ribera i els abundants ocells que hi habiten. El llagut Lo Roget té una estètica similar als llaguts que fins fa unes dècades navegaven pel riu. La navegació esdevé el fil conductor que permet explicar la història de la navegació fluvial al riu Ebre i trasllada el turista a l'època en què llaguts i llaguters eren part del paisatge habitual del riu.

- Descoberta del Castell d'Ascó. El castell d'Ascó, ubicat al punt més alt del poble, fou una de les principals places andalusines de l'Ebre català, amb el seu hisn (castell) controlava les terres que s'enfilaven fins el

Montsant (Margalef). Durant l'ocupació musulmana Ascó era un poble actiu, farcit de traginers, comerciants que navegaven en llaüt pel riu i pagesos que treballaven les terres fèrtils a la vora del riu. Amb l'ocupació cristiana, el castell, no perd importància i els templers decidiren crear-hi una comanda per la seva posició estratègica, amb excel·lent control visual de les terres del voltant i del riu Ebre, aleshores es creu que el castell s'amplià i es reforçà. Des d'aquest punt veurem una panoràmica del poble, el riu i l'entorn, que permetrà fer-se una idea del municipi. Es una senda d'un km, es triga uns vint minuts a peu i la dificultat és baixa.

- Gimcana d'orientació nocturna per Ascó

Activitats relacionades amb valors que promou Escoltes Catalans i la FEJC:

Respecte mutu i a la pròpia persona

Solidaritat i participació

Cine fòrums sobre la temàtica de les desigualtats socials

El sexting i l'ús de les xarxes socials.

Baròmetre dels valors

ASSEMBLEA

L'assemblea és una activitat que es porta a la pràctica en diversos àmbits. Les assemblees ens serveixen per valorar, acordar, elaborar projectes conjunts o senzillament intercanviar opinions i/o coneixements sobre un tema (debats i xerrades).

Per dur a terme l'assemblea diària, es demana als participants que s'impliquin en aquesta per tal que funcioni de la millor manera ja que a més a més de ser un espai de traspàs d'informació i coneixement de les vivències de cada participant, serveix com a àgora a l'hora de prendre decisions conjuntes (les que s'indiquin en funció de la programació i/o tipus d'activitat), de la mateixa manera que serveix com a espai de decisió dels horaris i establiment de normes conjuntes.

ACTIVITATS DE LLEURE

Activitats que realitzarem durant el camp, on els participants aprendran diferents jocs, tallers, etc., amb l'objectiu de potenciar la cohesió del grup, motivar-los. Cada nit es treballarà un dels valors de l'escoltisme mitjançant dinàmiques diverses.

- Piscina

- Vetlla salvatge

- Jocs moguts

- Nit de Festa

EL TEMPS LLIURE

Entenem aquesta estona com a temps controlat però no dirigit per l'equip educatiu. Creiem que aquesta estona és molt important ja que els joves potencien la seva creativitat i dóna peu a veure l'evolució del grup i el grau de cohesió a que poden arribar. Normalment s'afegeix material vari: pilotes, cartolines,....

Durant aquesta estona no realitzarem cap activitat dirigida que requereixi de la seva atenció i serà quan s'aprofitarà per potenciar la relació jove/equip educatiu a nivell afectiu. D'aquesta manera disposarem d'un espai on els joves se sentin propers al referent adult fora de l'entorn familiar.

Cal tenir en compte que, circumstàncies imprevistes o causes de força major, poden afectar les activitats d'educació en el lleure i veure's obligades a modificar la seva activitat per complir la normativa que es pugui generar.

➤ Organització interna

La Fundació Escolta Josep Carol, serà l'entitat que emmarca el projecte i en garanteix la seva viabilitat. Amb aquest agent es manté un traspàs d'informació diari que permet que la tècnica responsable del projecte estigui informada de l'evolució del camp de treball, i per tant, pugui facilitar la resolució d'alguns entrebancs que puguin sorgir.

L'equip responsable del projecte està format per quatre membres, dos monitors/es, un director/a del projecte i el Coordinador de camps de treball de la FEJC.

➤ A tenir en compte per les persones amb necessitats específiques

Els camps de treball són activitats de lleure i voluntariat adreçades a totes les persones joves.

L'allotjament no es accessible per a persones amb mobilitat reduïda, cal pujar 5 esglaons interiors per accedir als vestidors on hi ha les dutxes i els lavabos del gimnàs

Les activitats del camp no són accessibles per a persones amb mobilitat reduïda

➤ Devolució de la quota

No es tornarà cap import per anul·lació de la plaça del camp de treball excepte en el cas de tractar-se d'un motiu mèdic degudament justificat o en cas de suspensió de l'activitat.

No es tornarà cap import en cas d'anul·lació del camp per causes alienes a l'Agència Catalana de la Joventut.

➤ Material necessari

- > - Motxilla
- > - Sac
- > - Màrrega
- > - Lot amb piles
- > - 1 got/tassa
- > - 1 cullera/ganivet/forquilla
- > - 1 carmanyola
- > - 1 drap de cuina / tovalló de roba
- > - 1 tovallola de bany
- > - Necesser amb estris d'higiene personal: Pasta de dents / raspall de dents / pinta /sabó pel cos (tamany petit) /compreses, desodorant
- > - 1 pastilla de sabó per rentar roba biodegradable
- > - Capelina
- > - Cangur o anorac gruixut
- > - Botes de muntanya (important per la tasca tècnica)
- > - Pantalons llargs de cotó/texans per realitzar la tasca tècnica
- > - Camisa llarga per realitzar la tasca tècnica
- > - Ulleres de protecció
- > - Guants per desbrossar
- > - 1 bamba

- > - Bossa de tela per la roba bruta
- > - 10 pinces per estendre la roba
- > - Cantimplora
- > - Gorra o barret de palla (important per la tasca tècnica)
- > - Crema de protecció solar
- > - Berenar (del primer dia)
- > - Sopar (del primer dia)
- > - Xanquetes de bany
- > - Banyador

> Documentació necessària

DNI/NIE
Targeta sanitària
Una altra assegurança mèdica si se'n disposa

> Ús de dispositius mòbils

La utilització dels telèfons mòbils és permesa en els camps de treball sempre que es compleixin les pautes mínimes i comunes establertes en tots els camps de treball. Aquestes pautes formen part dels reglaments interns de cada camp de treball.

Cada jove serà responsable del seu propi dispositiu mòbil, sense que l'entitat gestora del camp de treball ni la Direcció General de Joventut ni l'Agència Catalana de la Joventut se'n facin responsables en cas de pèrdua, robatori o qualsevol tipus d'accident o incident que passi.

El no-compliment de les pautes d'ús d'aquests aparells pot ser considerat com a falta greu de les normes de convivència del camp de treball, amb la sanció corresponent.

> Assegurança

L'entitat gestora del camp de treball té les assegurances de responsabilitat civil i d'accidents que marca la llei.

> Allotjament

Lloc: Escola Sant Miquel Tipus d'allotjament : Municipal

Titularitat de l'allotjament: Ajuntament d'Ascó

Detall de l'espai per dormir: l'espai per dormir serà el gimnàs de l'Escola Sant Miquel. És un espai diàfan d'uns 100 m².

Detall de l'espai cuina: l'espai de cuina serà el propi de l'escola. Aquesta disposa de neveres amb congelador, fogons, un microones, forn, rentaplats així com un taulell d'alumini amb pica.

Detall de l'espai menjador: l'espai està annex a la cuina. És una sala diàfana d'uns 20 m2. Té serveis a la vora. Tant la cuina com el menjador, estan a edificis annexos a l'escola, als quals pot accedir-s'hi des del mateix pati de l'escola com des del carrer a peu pla. Disposarà de les taules i cadires necessàries per als participants

Detall de l'espai d'higiene personal: compta amb dos vestidors, dutxes i lavabos annexes al gimnàs (espai de dormir). No obstant, per accedir-hi cal pujar 5 esglaons interiors.

➤ Punt de trobada

El lloc de trobada serà a l'entrada de l'Escola Sant Miquel, C. Escoles, núm. 2, el dia 9 de juliol a les 16h.

<https://goo.gl/maps/XmKmxJ5hGGSuBYFdA>

➤ Contactes i emergència previs al camp de treball

Persones de contacte:

Laura Barriendos

Telèfons:

663377190

Correus electrònics:

estiujove@josepcarol.cat

➤ Com arribar-hi

El transport és a càrrec de la persona participant

Tren

-

Bus

Línia Barcelona - Saragossa. Recomanem consulteu els horaris per internet, per si hi ha modificacions d'horari.

<http://www.renfe.com/viajeros/HorariosEstaciones.html>

Autocars Plana

Línia Lleida - Tortosa. Recomanem consultar els horaris per internet, per si hi ha modificacions d'horari.

<http://www.hife.es/es-ES/>

Cotxe

Des de Tarragona: Hi ha dues opcions. La primera, agafar la T-11, N-420 Direcció Mora i allí agafar la C12 fins Ascó. L'altra opció és agafar l'A7 fins Hospilatet, agafar la sortida cap a la C-44 Direcció Mora i allí agafar la C12 fins Ascó.

Des de Lleida: Agafar la C12 en Direcció Maials/Flix i anar fins Ascó

> Contactes i emergència durant el camp de treball

Persones de contacte:

Laura Barriendos

Telèfons:

663377190

Correus electrònics:

estiujuve@josepcarol.cat

> Compromisos de la persona participant

La participació en aquest programa suposa l'acceptació de les condicions generals i el reglament intern de cada camp de treball, mitjançant el qual es regulen els horaris dels àpats, la neteja d'espais propis, el silenci nocturn i l'ús responsable dels dispositius mòbils, entre d'altres aspectes orientats a afavorir la convivència.

Com a persona participant al camp de treball em comprometo a:

- > Treballar desinteressadament els dies i les hores que estipuli el projecte del camp de treball en el qual s'ha inscrit.
- > Col·laborar en el desplegament de la programació de les activitats d'animació i participar-hi.
- > Contribuir a l'organització general del camp (tasques de neteja, de cuina, d'administració, etc.)
- > Respectar les diferents creences, ideologies i diferències de totes les persones participants en el camp de treball.
- > Romandre al camp els 15 dies que dura l'activitat des del començament fins a l'acabament de l'activitat programada.
- > Respectar les normes de règim intern i de convivència pròpies de cada camp de treball, que seran, entre d'altres, les següents: acceptar les indicacions de les persones responsables de l'activitat, complir els horaris en general i no utilitzar vehicles particulars durant el camp de treball.